

Ajankohtaista LVM:stä sekä maakuntaudistus ja liikenne

Maakuntajohtajien tapaaminen 21.3.2017

Liikenne- ja viestintäministeri

Anne Berner

Parlamentaarinen liikenteen rahoitusta arvioiva työryhmä

Taustaa:

- Euroopan komissio julkaisi heinäkuussa 2016 ehdotuksen vuoteen 2030 tähtäävästä ilmasto- ja energiapaketesta. Taakanjakopäätöksessä Suomen kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteeksi on ehdotettu 39 prosenttia vuoden 2005 tasosta. Kotimaan tieliikenne on Suomessa suurin päästökauppaan kuulumattomien päästöjen lähde.
 - Energia- ja ilmastostrategia: liikenteen päästöistä on leikattava puolet vuoteen 2030 mennessä. Käytännössä koko Suomen taakanjakosektorin yhteensä noin 6 miljoonan tonnin päästövähennystavoitteesta liikennesektori vastaa yli puolesta.
- Myös liikenneverkon rahoitus vaatii uudistamista
 - Suomen liikenneverkolla on 2,5 miljardin euron korjausvelka, joka jatkaa kasvuaan 100 miljoonan vuosivauhdilla.
 - Kehittämisinvestointeja ei pystytä aloittamaan
 - Liikenneverkon on mahdollistettava digitaalisten palveluiden ja automaation kehittyminen sekä luoda edellytykset uusien liikkumispalvelujen syntymiselle myös haja-asutusalueille

Työryhmän työn tavoitteet ja tehtävät

- Tavoitteet

- kustannustehokkaan, pitkäjänteisen ja tarkoituksenmukaisen suunnitelman luominen väyläverkon kehittämiseksi ja rahoitukselle
- suunnitelman luominen kansallisen ilmastopolitiikan mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä
- suotuisan toimintaympäristön luominen digitaalisille liikenteen palveluille ja automatisaatiolle
- korjausvelan vähentäminen seuraavan 10 vuoden aikana sekä tarvittavan rahoituksen turvaaminen väylien ylläpitoon jatkossa

➤ Työryhmän tehtävänä on määritellä riittävät keinot edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi

➤ **Toimikausi 28.2.2017-28.2.2018**

➤ **Pitkäjänteiset ja kestävät ratkaisut ongelmien ratkaisemiseksi!**

Parlamentaarisen työryhmän kokoonpano

JÄSENET

Anne Berner, puheenjohtaja

Mirja Vehkaperä, Keskusta

Markku Rossi, Keskusta

Jukka Kopra, Kokoomus

Markku Eestilä, Kokoomus

Ari Jalonen, Perussuomalaiset

Jari Ronkainen, Perussuomalaiset

Krista Kiuru, SDP

Harry Wallin, SDP

Mats Nylund, RKP

Peter Östman, Kristillisdemokraatit

Kari Uotila, Vasemmistoliitto

Olli-Poika Parviainen, Vihreä liitto

PÄÄSIHTEERI

Mikael Nyberg, LVM

PYSYVÄT ASIANTUNTIJAT

Juhapekka Ristola, LVM

Hannu Mäkinen, VM

Johanna Osenius, TEM

SIHTEERIT

Hanna Perälä, LVM

Leo Parkkonen, VM

Kaisa Kuukasjärvi, LVM

Tuomo Suvanto, LVM



**ELYjen
liikennevastuu-
alueen tehtävät**



Liikennehallinto ja maakuntauudistus

Maakunnat aloittavat toimintansa 1.1.2019 ja samalla lakkaavat nykyiset ELY-keskukset, aluehallintovirastot AVI:t ja maakuntien liitot.

- 1) ELY-keskuksissa L-vastuualuella hoidetut tehtävät siirtyvät pääsääntöisesti hoidettaviksi maakunnissa (n. 350 HTV)..
- 2) Poikkeuksena ovat valtakunnalliset tehtävät (n. 70 HTV), jotka siirtyvät L-vastuualueelta Liikennevirastoon (tienpidon lupatehtävät/erikoiskuljetukset, tienvarsimainonta ja kaapeleiden ja johtojen sijoittaminen; valtakunnalliset asiakaspalvelutehtävät; tienvarsitelematiikka; ajoneuvojen siirrot ja vahingonkorvausasiat sekä museo- ja perinnetoiminta) sekä liikenteen elinkeinoluvat (taksilupa, henkilöliikennelupa ja tavaraliikennelupa), jotka siirtyvät Trafiin.

3) Siirtyvät tehtäväkokonaisuudet on kirjattu **maakuntalain 6 §:ään**:

1 mom: Maakunta hoitaa sille lailla säädettyjä tehtäviä seuraavilla tehtäväaloilla:

14) liikennejärjestelmän toimivuus, liikenneturvallisuus, tie- ja liikenneolot, alueellinen tienpito, maankäytön yhteistyö ja toimintaympäristöä koskevien tietojen tuottaminen valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun;

15) yksityisteitä ja liikkumisen ohjausta koskevat valtionavustustehtävät

2 mom: Maakunta voi lisäksi hoitaa:

- Liikennepalveluiden maakunnallista kehittämistä ja järjestämistä sekä julkisen henkilöliikenteen suunnittelua ja järjestämistä samoin kuin sitä koskevia valtionavustustehtäviä, lukuun ottamatta Liikennekaaressa mainittujen kunnallisten ja seudullisten viranomaisten toimialaa sekä raideliikennettä;
- Saaristoliikenteen suunnittelua ja järjestämistä.

Muutosten vaikutuksia

1. Tienpitäjän vastuu ja yleinen ohjaustehtävä säilyvät valtiolla (LVM ja Liikennevirasto)
2. Maantiet (pl. kuntien katuverkko ja yksityistiet) säilyvät valtion omistuksessa ja taseessa
3. Liikennejärjestelmää kehitetään jatkossakin kokonaisuutena
4. Tienpidon hoito maakuntien yhteistyönä :
 - Alueellinen tienpito ja hankinnat nykyään keskitetty
 - Jatkosta sovittava (huomioiden resurssien riittävyys, osaaminen ja tehokkuus)
5. Muutokset toteutetaan erillislaeilla tai niiden muutoksilla (maantielaki, yksityistielaki ja tieliikennelaki sekä liikennekaaren muutos). Lakeihin sisällytetään myös henkilöstöä, vireillä olevia asioita ja muita siirtymäjärjestelyitä (olemassa olevat sopimukset) koskevat säännökset.
6. Maantielakiin sisällytetään säännökset mm. ohjausmallista, mahdollisista tehtävien koonneista ja tarvittavista sopimuksista.

Rahoitus (rahoituslain täydennys; lausunnolla parhaillaan; ei koske liikenteen erillisrahoitusta)

Pääperiaate:

Maakunnan tehtävät rahoitetaan pääosin yleiskatteellisesti, jolloin [maakunta päättää rahoituksen käytöstä ja kohdentamisesta toimivaltansa rajoissa](#)

Yleiskatteellisena maakunnille siirtyy liikenteen osalta noin 38 milj euroa:

- Joukkoliikennepalveluiden ostot ja kehittäminen (ELY-osuus)
- Valtionavustukset yksityisteille ja liikkumisen ohjaukseen sekä eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon

Tienpidon rahoitus säilyy erillisrahoituksena

- LVM:n momentilla (yhteensä 508 milj euroa/2017)
- Määräraha jaetaan maakunnille sopimusten ja erillislainsäädännössä (maantielaki) määriteltyjen periaatteiden mukaisesti.

Saaristoliikenteen rahoitus säilyisi erillisrahoituksena

- Asia kirjataan saariston kehittämistä koskevaan lakiin
- Määräraha vuonna 2017 noin 18,3 milj euroa

Keskusteluaiheita

Maakunnilta toivotaan näkemyksiä ja ehdotuksia yhteistyön tavoista:

- Tehtävien koonneista
- Vapaaehtoisten tehtävien hoitamisesta (mm. julkinen henkilöliikenne ja saaristo)
- Neuvottelut valtion kanssa
- Ohjausmekanismit (esim. Liikennevirasto ja tienpito)
- Henkilöstön asema
- Sopimukset ja niiden siirto

Kiitos!

Lisätietoja:

www.lvm.fi

www.alueuudistus.fi



LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ